

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/6069-1
Saksbehandler Anne-Grete Glemming

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret 2023 - 2027	25.09.2025
Oppvekst- og utdanningsutvalget 2023 - 2027	16.09.2025
Eierskapsutvalget 2023 - 2027	18.09.2025
Formannskapet 2023 - 2027	18.09.2025

Langemyr skole og ressurscenter - fremtidig eierskap og strategi

Kommunedirektørens forslag til vedtak

- Utredning om fremtidig og langsiktig strategi for Langemyr skole og ressurscenter utsettes til 2026 slik at alle nåværende eierkommuner har avklart grunnskolestruktur i egne kommuner.
- Den kommende utredningen må også ta stilling til fremtidig eierskap og eventuell utvidelse til flere eierkommuner.
- Det fremlegges en likelydende politisk sak til eierkommunene senest høsten 2026.

Vedlegg

Rapport Langemyr skoles fremtid 2008
Rapport Langemyr skole for hvem og hvor etter 2011
Gjeldende avtale om drift av Langemyr skole

Kommuneplanen – Grimstad kommune

En fremtidig strategi og eierskap for Langemyr skole og ressurscenter vil særlig kunne knyttes til kommuneplanens samfunnsdel satsingsområder *Livsmestring i alle faser* og *Kompetansebyen*. To av kommuneplanens overordnede målsettinger er «*Grimstad skal være et trygt og inkluderende samfunn for alle*» og «*Grimstad skal ha barn og unge som mestrer livet*». Disse to målene vil være særlig aktuelle for elevene på Langemyr skole og ressurscenter, som i utgangspunktet er elever med store tilretteleggings- og hjelpebehov.

Alle de fem målene i Grimstad kommunes plan for forebyggende arbeid – særlig rettet mot risikoutsatte barn og unge – retter seg også konkret til målgruppen ved Langemyr skole og ressurscenter. Spesielt kan nevnes mål en «*Alle barn og unge mestrer livet*» og mål tre «*Alle barn har et trygt og godt barnehage- og skolemiljø*».

Sammendrag

Denne saken var ment å svare ut to politiske vedtak fra Grimstad kommunestyre knyttet til en

fremtidig og langsiktig strategi for Langemyr skole og ressurscenter, samt å vurdere om det skal åpnes opp for flere eierkommuner. Angående eierforhold så har det i tillegg kommet en konkret henvendelse fra Froland kommune.

Endringer i skolestrukturen i eierkommunene, Grimstad, Birkenes og Lillesand, har vært og er under utredning i de tre kommunene. Siden det er flere uavklarte forhold knyttet til skolestrukturen generelt i eierkommunene, blir det ikke lagt frem en anbefaling om en langsiktig strategi for Langemyr skole og ressurscenter nå. Det anbefales isteden en nærmere utredning knyttet til fremtidig strategi i løpet av 2026, etter at eierkommunene har behandlet skolestruktur i egne kommuner.

Spørsmålet om fremtidig eierskap har nær sammenheng med den strategien som blir valgt. I tillegg vil en utvidelse av eierskapet nå medføre at nåværende eierkommuner må trappe ned på egne elevplasser for å gi plass til elever fra de nye eierkommunene. Grunnen til det er at kapasiteten på lokalene til Langemyr skole og ressurscenter er begrensede både når det gjelder størrelse og bygningsmessig stand. Anbefalingen i denne saken blir derfor å ikke utvide eierskapet til flere kommuner nå, men heller fortsette å tilby plasser til gjesteelever fra andre kommuner når det er mulighet for det.

Fakta

Kommunestyret i Grimstad har i forbindelse med budsjettprosessene fattet to vedtak knyttet til Langemyr skole og ressurscenter.

Det første er tekstvedtak nr. 7 fra desember 2023: «(7) Kommunedirektør bes om å gå i dialog med de andre eierkommunene av Langemyr skole for å lage en langsiktig strategi. Det legges frem en sak for kommunestyret innen våren 2025.»

Det andre er tekstvedtak nr. 17 desember 2024: «(17) Kommunestyret ber kommunedirektøren gå i dialog med andre kommuner for å se på om det er aktuelt å utvide antallet kommuner som deltakerkommuner i det interkommunale samarbeidet som Langemyr skole. Oppvekst- og utdanningsutvalget holdes orientert om fremdrift og det legges frem en sak innen september 2025 slik at avgjørelsen kan være med i budsjettprosessen 2026.»

Froland kommune har til nå kjøpt gjesteleverplasser på Langemyr skole og ressurscenter.

Kommunestyret i Froland har imidlertid fattet følgende vedtak:

«Kommunestyret vedtar at kommunedirektøren går i dialog med eierkommunene i Langemyr skole og ressurscenter for å undersøke muligheten til å inngå en formell avtale som sikrer forutsigbar tilgang på elevplasser. Kommunedirektøren utreder samtidig muligheten for å utvikle et lokalt opplæringsstilbud for elever med omfattende funksjonsvariasjoner og kommer tilbake til kommunestyret med ny sak i løpet av 2025».

Eierkommunene, med Grimstad kommune i spissen, startet samtaler knyttet til denne saken første halvår i 2025. De administrative skoleeierne i eierkommunene mener at de to vedtakene fra Grimstad bør sees i sammenheng, og at det er derfor begge beskrives i denne saken.

Lillesand og Birkenes kommuner er i prosesser knyttet til endringer i grunnskolestrukturen i de respektive kommunene hvor det blant annet kan være aktuelt å vurdere underavdelinger til Langemyr skole og ressurscenter. Det er imidlertid signalisert at det vil være lite realistisk å bygge

opp nye lokaler og kompetansemiljøer i Lillesand og Birkenes i tillegg til Langemyr. Det er derfor lite ønskelig og hensiktsmessig å anbefale en fremtidig strategi knyttet til Langemyr skole og ressurscenter før egen grunnskolestruktur er på plass. Det anbefales isteden en nærmere utredning knyttet til fremtidig strategi i løpet av 2026.

Spørsmålet om fremtidig eierskap har nær sammenheng med den strategien som blir valgt. I tillegg vil en utvidelse av eierskapet nå medføre at nåværende eierkommuner må trappe ned på egne elevplasser for å gi plass til elever fra de nye eierkommunene. Grunnen til det er at kapasiteten på lokalene til Langemyr skole og ressurscenter er begrensede både når det gjelder størrelse og bygningsmessig stand. Anbefalingen i denne saken blir derfor å ikke utvide eierskapet til flere kommuner nå, men heller fortsette å tilby plasser til gjesteelever fra andre kommuner når det mulighet for det.

Froland kommune har fått tilbakemelding om fremdriften og saksbehandlingen i eierkommunene.

For at politiske utvalg og kommunestyret skal ha det samme grunnlaget for å vurdere og behandle denne saken, følger en kort beskrivelse av Langemyr skole og ressurscenter under.

Kort historikk om Langemyr skole og ressurscenter

Forløperen til Langemyr skole og ressurscenter var en statsdrevet spesialskole på Molland i tiden 1965 til 1978. Langemyr interkommunale skole ble opprettet i 1978. De opprinnelige eierandelene fordelte seg da slik:

- Arendal 8/15 (53,4%)
- Grimstad 4/15 (26,7%)
- Lillesand 2/15 (13,4%)
- Birkenes 1/15 (6,7%)

Etter at Arendal kommune trakk seg ut ble eierandelene endret slik:

- Grimstad 4/7 (57,1%)
- Lillesand 2/7 (28,6%)
- Birkenes 1/7 (14,3%)

Det følger tre vedlegg til denne saken:

- En rapport fra prosjektgruppe i 2008 som handler om Langemyr skoles fremtid
- En rapport fra prosjektgruppe i 2009 som handler om Langemyr skole – for hvem og hvor
- Gjeldende avtale om drift av Langemyr skole

Avtalen er gammel, og det er behov for oppdatering.

Utviklingen i antall elever ved Langemyr skole og ressurscenter har variert gjennom de ulike tiår. Under følger ulike tabeller som viser elevtallsutvikling ved Langemyr skole og ressurscenter

Elevtallsutvikling – grunnskole og videregående skole:

95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10
27	27	28	28	31	34	37	37	35	37	41	44	44		
*					6	9	9	10	10	13	17	17		

- Nederste kolonne er antall elever fra Grimstad

Utvikling av antall barn i barnehage-delen og SFO-delen:

01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09
-23	-23	-24	1/25	2/25	2/25	2/25	

Eier:		V16	H16 V17	H17 V18	H18 V19	H19 V20	H20 V21	H21 V22	H22 V23	H23 V24	H24 V25	H25 V26
4/7	Grimstad	20	12 12	15 15	17 17	20 20	19 19	17 17	16 16	21 22	26 26	27 27
2/7	Lillesand	7	5 5	5 5	5 3	4 4	7 8	9,4 9,4	9,4 9,4	8,4 10,4	9 9	5 5
1/7	Birkenes	5	5 5	4 4	4 4	3 3	4 4	5 6	10 10	10 7	6 6	9 9
	Froland	4,6	3,6 3,6	3,6 4	2 2	2,4 2,4	2,4 2,4	1 1	1 1	1 1	2 1	3 3
	Arendal				1							
	Vennesla		1 1	1 1	1 1							
	Vegårshei						0,6 0,6	0,6 0,6				
	sum 1-10	36,6	26,6 26,6	28,6 29	29 28	29,4 29,4	33 34	33 34	36,4 36,4	40,4 40,4	43 42	44 44
	VGS	2	5 5	5 4	2 2	1 1						
	sum elever	38,6	31,6 31,6	33,6 33	31 30	30,4 30,4	33 34	33 34	36,4 36,4	40,4 40,4	43 42	44 44
	sum elever gj.snitt		31,6	33,3	30,4	30,4	33,6	33,6	36,4	40,4	42,4	44

De to tabellene under viser GSI-tall over antall grunnskoleelever.

Det ble tidligere gitt tilbud til enkelte barnehagebarn og flere videregående elever i tillegg til grunnskoleelever. Det er imidlertid viktig å nevne at skolen har hatt flere elever enn GSI viser de årene det også var barnehagebarn og videregående elever da disse ikke telles i GSI.

Skoleår	
GSI skole	1-10
2009-10	31
2010-11	31
2011-12	30
2012-13	33
2013-14	31
2014-15	35
2015-16	35
2016-17	27

2017-18	29
2018-19	29
2019-20	30
2020-21	34
2021-22	33
2022-23	37
2023-24	40
2024-25	43
2025-26	44

Forekomsten av barn og unge med store tilretteleggingsbehov er nå økende i hele landet, også i våre eierkommuner. Elevgrunnlaget ved skolen har dreid til stadig flere elever med svært omfattende tilretteleggings- og skjermingsbehov i takt med tilsvarende endring ellers i landet. Det

er blant annet mange flere barn og unge innen autismespekteret. Årsaker til denne utviklingen drøftes nasjonalt. Elever med lettere utviklingshemming som kan motta individuell tilrettelagt opplæring (ITO) i grupper, gis nå i mye større grad enn det som tidligere ble gitt i skoletilbudet i nærskolene.

Eierkommunene har i ulik grad styrket nærskolene med kompetanse og fysisk tilrettelegging, for å gi elever med utviklingshemming og autisme et tilfredsstillende tilbud på nærskolen.

Langemyr skole og ressurscenter har drevet utadrettet kursvirksomhet for å øke kompetansen i nærskolene. Dette tilbudet har blitt ulikt benyttet av eierkommunene og også i de ulike skolene innen samme kommune. Med svært trang kommuneøkonomi er det per nå ikke grunnlag for å arrangere kurs som den enkelte skole må betale for.

Driften av Langemyr skole og ressurscenter nå må sies å være faglig sterk, fleksibel og veldrevet. Skolenes ledelse må til enhver tid være løsningsorienterte og søke å finne løsninger, både faglig og organisatorisk. Fagkompetansen har blitt bygget opp over tid og er nå både spisset og sterk. Det har vært helt nødvendig og svært viktig for å tilpasse et stadig mer komplekst elevbehov.

Langemyr skole og ressurscenter har gjennom flere år opparbeidet et godt omdømme og blir brukt som faglig ressurs i flere miljøer. Eksempler på dette kan være:

- Gode internrutiner og internkontroll
- Synkende sykefravær og høy trivsel blant både elever og ansatte
- Faglig pådriver lokalt og i InterKommunalt IndikatorTeam (IKIT-samarbeidet)
- Skårer høyt på foreldretilfredshet
- Det utvises stor kreativitet for å tilpasse tilgjengelige bygninger etter elevenes stadig nye behov

Eierkommunene er selv ansvarlig for drift av bygningene i motsetning til de øvrige kommunale grunnskolene. Skolens bygninger tilpasses, som nevnt, så langt det lar seg gjøre nye behov, men utfordres på tilstrekkelig plass og skjerming. Tilleggsarealene i Trollsvingen 21 og 23 er i dårlig forfatning, og benyttes på midlertidig basis siden disse etter hvert skal rives. Det foreligger foreløpig ikke noe vedtak eller planer om erstatningsarealer for disse. Langemyr skole og ressurscenter melder fortløpende inn behov i henhold til kommuns rutiner for dette knyttet til investeringsbehov.

Det vil også være behov for utbedring av gamle kloakkrør og takarmaturer må fortløpende byttes til led. Andre vedlikeholdsbehov kan oppstå på grunn av byggenes alder og fundamenter.

I inneværende skoleår brukes alt tilgjengelig areal for å gi plass til årets elever. Det er derfor ikke mulig i løpet av skoleåret å gi tilbud til tilflyttere eller elever i krise på nærskolen slik det har blitt gjort nesten hvert skoleår. Dette blir kun mulig dersom noen elever flytter i løpet av skoleåret.

Neste skoleår er det kun to avgangselever, og det frigjør kun ett elev rom for inntak av nye elever høsten 2026.

Grimstad kommune bruker flere elevplasser enn eierandelen tilsier, mens Lillesand og Birkenes per nå bruker litt færre enn eierandelen tilsier. Froland har fått kjøpe tre elevplasser inneværende skoleår. Froland er gjort oppmerksomme på at de kanskje ikke kan disponere disse plassene i neste skoleår. Froland har kjøpt elevplasser ved skolen så lenge dagens ansatte kan huske. Det er en utfordring om fordeling av elevplasser skal følge eierandeler eller vurdering av hvilke elever som har størst behov uavhengig av hjemkommune. Foreløpig har eierkommunene blitt enige om at eierandelen er styrende.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Kommunene utfordres med svært stram økonomi, og elevene som får plass på Langemyr skole og ressurscenter er svært kostnadskrevenne både når det gjelder skole, skoleskyss, helsetjenester og habilitering. Ansattes lønnsoppgjør og prisveksten på tjenester og varer øker hvert år. Fakturaer for skole- og SFO-tilbudet gjenspeiler dette. Nasjonale rettigheter og lovkrav påvirker også kostnadene ved denne skolen.

Kunnskap og historikk når det gjelder hvordan økonomien har vært fordelt og styres mellom eierne og for GK spesielt.

Det er utarbeidet en samarbeidsavtale som fastsetter hvordan kostnadene fordeles mellom eierkommunene. Samarbeidsavtalen kan med fordel oppdateres og moderniseres etter dagens eierfordeling og behov. Skolen drives etter selvkostprinsippet og 0-budsjett, der alle medgåtte utgifter fordeles på eierkommunene med faktura hvert halvår.

Bemanningen til hver elev fastsettes av hjemkommunen for hvert skoleår i et enkeltvedtak, etter anbefaling fra sakkyndig vurdering og tilråding utarbeidet av pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT). Enkeltvedtakene skiller seg fra vedtak i ordinære skoler ved at hjemkommunenes samlede vedtak er Langemyr-klassenes eneste bemanning. På ordinære skoler er det allerede en lærer og eventuelt miljøpersonale i klassen, slik at vedtaket bare gjelder hva eleven trenger i tillegg til ordinær klassebemanning.

På Langemyr skole og ressurscenter må hjemkommunene i tillegg til elevbemanningen spleise på det nødvendige andre personalet som trengs for å drive skolen som for eksempel ledelse, sekretær, vaktmester etc. På nærskolene er dette som regel allerede på plass.

Skolen må i tillegg selv bekoste utgifter til renhold, som nå er mer enn kr. 100 000 per måned, strøm i skolebygningene og varmtvannsbasseng, noe som utgjør en høy kostnad, forsikringer, brøyting og strøing, renovasjon og andre driftskostnader som andre skoler ikke har inkludert i sine budsjetter.

Felleskostnadene fordeles per elevplass, mens vedlikeholdskostnader fordeles etter eierandel.

For Grimstad kommune, så er økonomien knyttet til Langemyr skole og ressurscenter, plassert på oppvekstsektorens fellesområde. Som nevnt over skal skolen driftes etter selvkostprinsippet og 0-budsjett. Siden Grimstad kommune i inneværende skoleår benytter flere elevplasser enn eierandelen tilsier, så medfører det et merforbruk på sektorens fellesområde. Alternativt måtte elevene gå på sine nærskoler, og eventuelle merkostnader blitt belastet den enkelte nærskole.

Vurderinger:

Fordi Lillesand og Birkenes kommuner er i prosesser knyttet til endringer i grunnskolestrukturen i sine kommuner så ansees det som lite hensiktsmessig å anbefale en fremtidig strategi og utvidede eierforhold knyttet til Langemyr skole og ressurscenter før det er behandlet. Det anbefales altså isteden en nærmere utredning knyttet til fremtidig strategi i løpet av 2026.

I et fremtidig perspektiv vil det være både muligheter og begrensninger for utvikling og videreføring av Langemyr skole og ressurscenter. Det kan derfor være aktuelt å kort nevne noen aktuelle problemstillinger som må vurderes og drøftes nærmere før en endelig fremtidig strategi og eierskap besluttet på et senere tidspunkt.

Utviklingstrekk og fremtidige behov

- Det er befolkningsøkning, og selv om det blir flere eldre så øker også barnetallene (elevtallene)
- Det er stadig flere elever med svært omfattende tilretteleggings- og skjermingsbehov
 - Særlig er det flere barn og unge innen autismespekteret
 - Flere elever som hver for seg trenger mer fysisk plass
- Det vil bli behov for å innhente mer detaljerte opplysninger fra PPT i eierkommunene knyttet til fremtidige behov

Kapasitet

- Utviklingstrekkene, både når det gjelder økt antall barn med behov og økt kompleksitet, bidrar til å ikke kunne ta imot flere kommuner med dagens bygningsmessige kapasitet uten at nåværende eierkommuner reduserer sine elevplasser vesentlig
- Flere elever som hver for seg trenger mer plass, kan bety færre elever totalt sett
- Det vil derfor være nødvendig med en beskrivelse av behov for bedre bygg og bedre plass for å eventuelt kunne møte flere elever fremover
- Bruk av brakker eller moduler kan være en reel mulighet for å øke kapasiteten både raskt og bra nok

Økonomi

- Økonomiske forhold vil selvsagt være avgjørende for fremtidige valg
- Flere eiere kan på den ene siden bidra til å få kostnader ned gjennom annen fordeling
- Flere eiere kan på den annen side bidra til færre plasser og flere elever må gå på nærskolen
- Flere elever med omfattende hjelpebehov på nærskolene, kan medføre økte kostnader på enkelte skoler
- Det må skapes forutsigbarhet for eventuelle nye eierkommuner og for kommuner som ønsker å kjøpe gjesteelevplasser

Kriterier for å få plass

- Kriterier for å få plass på Langemyr skole og ressurscenter må bygges på faglige og sakkyndige vurderinger
- Barnets beste vurderinger må vektlegges, noe som må settes inn i et helhetlig perspektiv og dermed også innebære alle barns beste vurdering

Kompetanse

- Økt hjelpebehov og økt kompleksitet krever økt kompetanse hos personalet
- Det kompetansemiljøet som er opparbeidet ved Langemyr skole og ressurscenter finnes ikke i de andre eierkommunene eller i de andre grunnskolene i Grimstad kommune i dag
- Sårbarheten i kompetansemiljøene må eventuelt bygges opp andre steder og vil ta tid

Konklusjon

Det vises til det som er beskrevet over. Kommunedirektørens anbefaling nå er at en nærmere utredning om fremtidig strategi for Langemyr skole og ressurscenter utsettes til alle eierkommunene er klare. Noe som per nå antas å være i 2026. Det anbefales ikke å utvide eierskapet til flere kommuner før en helhetlig strategi foreligger. Disse forholdene henger sammen. Eierkommunene vil likevel tilby plasser til gjesteelever fra andre kommuner når det mulighet for det.

Kommunedirektørens anbefaling blir derfor slik:

- Utredning om fremtidig og langsiktig strategi for Langemyr skole og ressurscenter utsettes til 2026 slik at alle nåværende eierkommuner har avklart grunnskolestrukturer i egne kommuner.
- Den kommende utredningen må også ta stilling til fremtidig eierskap og eventuell utvidelse til flere eierkommuner.
- Det fremlegges en likelydende politisk sak til eierkommunene senest høsten 2026.